

2. februar 2018

Sporočilo za javnost

Slovenija in ZDA za večjo poplavno varnost v porečju reke Save

Vladi Združenih držav Amerike in Republike Slovenije s podporo Savski komisiji pri zagotavljanju večje poplavne varnosti v Savskem Bazenu

Ljubljana, 2. 2. 2018. Na Agenciji Republike Slovenije za okolje (ARSO) sta danes ministrica za okolje in prostor Irena Majcen in veleposlanik Združenih držav Amerike Brent Robert Hartley predala v uporabo računalniško opremo za izboljšano napovedovanje poplavnih dogodkov v porečju reke Save. Vlada ZDA je prispevala računalniško opremo, Vlada Republike Slovenije pa sredstva za delovanje sistema v letu 2018 in podporo meteorološki in hidrološki stroki. Pravočasno opozarjanje na neurja in poplave bistveno poveča varnost prebivalcev in zmanjša materialno škodo.

Savska komisija skladno s Protokolom o varstvu pred poplavami, ki so ga leta 2010 podpisale vse njene države članice, vzpostavlja Sistem za napovedovanje poplav in opozarjanje v Savskem bazenu. Potreba po takšnem sistemu se je še dodatno pokazala ob katastrofalnih poplavah, ki so maja 2014 prizadele porečje Save ter na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini in v Srbiji zahtevale 79 življenj ter povzročile 3,8 milijarde EUR gospodarske škode.

Osnovni cilj je zgraditi skupen operativni sistem, ki bo združeval obstoječo meteorološko in hidrološko infrastrukturo ter delovna orodja za podporo usklajenemu odločanju v celotnem Savskem bazenu v času poplavnih dogodkov.

Razvoj sistema za napovedovanje poplav in opozarjanje v Savskem bazenu, ki bo zaključen novembra 2018, z dvema milijonoma EUR podpira Svetovna banka v okviru investicijskega okvira za zahodni Balkan. Na začetku projekta, junija 2014, se je v razvoj sistema aktivno vključila Vlada Republike Slovenije. Zagotovila je osnovno računalniško infrastrukturo ter s svojimi strokovnjaki sodelovala pri vzpostavljanju in vzdrževanju razvojne različice sistema, ki že deluje na ARSO.

Na ARSO so v lanskem letu potekale tri delavnice za usposabljanje uporabnikov sistema iz držav Savskega bazena. Vlada Republike Slovenije je podprla tudi kandidaturo ARSO za dolgoročno gostiteljstvo osrednjega centra za napovedovanje poplav in opozarjanje v Savskem bazenu.

V pobudo za vzpostavitev Sistema za napovedovanje poplav in opozarjanjem v Savskem bazenu se je leta 2017 vključila tudi Vlada združenih držav Amerike, ki je zagotovila opremo za namestitev in neprekinjeno delovanje operativne različice sistema na osrednjem ter na treh podpornih centrih. Oprema je že nameščena v osrednjem centru na ARSO. V prihodnjih mesecih bo oprema nameščena tudi na podpornih centrih, katerih vlogo bodo prevzeli Državni hidrometeorološki zavod Hrvaške,

Agencija za vodno območje reke Save Sarajevo iz Bosne in Hercegovine ter Republiški hidrometeorološki zavod Srbije.

ARSO je računalniško opremo v vrednosti 32.095 USD prejel preko Veleposlaništva Združenih držav Amerike v Sloveniji 6. decembra lani in jo umestil v svoj računski center ter tako pripravil pogoje za namestitev operativne različice Sistema z napovedovanje poplav in opozarjanje v Savskem bazenu. Oprema vključuje tri strežnike, napravo za zaščito pred motnjami iz električnega omrežja ter dva prenosnika.

Ministrstvo za okolje in prostor je v okviru tehnične pomoči Sklada za podnebne spremembe zagotovilo dodatnih 50.000 EUR za vzpostavitev in delovanje sistema v letu 2018. Do konca leta pa bo ministrstvo na pobudo Vlade Republike Slovenije tudi proučilo možnosti za umestitev osrednjega centra za napovedovanje poplav in opozarjanje v Savskem bazenu v širše makroregionalne pobude z namenom okrepitve dolgoročnih pogojev za delovanje centra.

Slovenija je v regiji zahodnega Balkana prepoznana kot zaupanja vreden partner.

Leta 2005 je Svetovna meteorološka organizacija imenovala Umerjevalni laboratorij ARSO za Regionalni instrumentacijski center za področje jugovzhodne Evrope. Center zagotavlja pomoč pri umerjanju referenčnih inštrumentov meteoroloških služb, organizira delavnice na področju merilne infrastrukture in metrologije in organizira medlaboratorijske primerjave.

Slovenija pomembno prispeva k razvoju tudi v širši regiji na področju zmanjševanja tveganja za sušo, saj od leta 2006 na ARSO gosti Center za upravljanje suše v jugovzhodni Evropi. Center je bil ustanovljen na pobudo Svetovne meteorološke organizacije in Konvencije združenih narodov za boj proti dezertifikaciji.